

Länsstyrelsen
Örebro län

Åsa Forsberg
010-224 87 52
asa.forsberg@lansstyrelsen.se

1(8)

SKÖTSELPLAN
2017-10-19

Dnr 511-3413-2012

Skötselplan för naturreservat Kroksjöskogen i Lekebergs och Degerfors kommuner

Hänglavar i Kroksjöskogen. Foto: Åsa Forsberg

Skötselplanen utgör bilaga 2 till reservatbeslutet.

Syftet med naturreservatet

Syftet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer.

Områdets naturskogar och myrmarker och andra ingående naturtyper liksom områdets orörda karaktär och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald ska lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses i huvudsak genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Som restaureringsåtgärd med efterföljande fri utveckling kan bränning komma ifråga för utvecklingsmark och arronderingsmark liksom åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin och vegetationen i våtmarker.

Återkommande bränning kan komma ifråga i naturskog då det motiveras av förekomsten av äldre naturlig brandpåverkan och onaturligt långvarig brandfrist samt specifikt för att gynna vissa brandanknutna arter.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

Administrativa data

Objektnamn	Kroksjöskogen
NVR-id	2005647
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2017-10-19
Län	Örebro län
Kommun	Lekeberg, Degerfors
Läge	8 km öster om Degerfors
Fastigheter	Berörda fastigheter Mullersätter 1:92, 1:152 och Tryggeboda 1:39 i Lekebergs kommun samt Norrboda 5:26 i Degerfors kommun.
Totalareal	269 ha
Naturtyper enligt Vicnatur	Skogsmark 257 ha varav produktiv skogsmark 249 ha. Tallskog 58 ha, granskog 43 ha, barrblandskog 29 ha, barrsumpskog 33 ha, lövblandad barrskog 29 ha, triviallövskog 4 ha, ädellöv 0,3 ha, trivialskog med ädelinslag 6 ha, lövsumpskog 4 ha, ungskog inkl hyggen 42 ha, sumpskogsimpediment 2 ha, övriga skogsimpediment 6 ha, våtmark 10 ha, vatten 2 ha.

Naturförhållanden

Kroksjöskogen ligger i utkanten av den småkuperade, sjörika, grovblockiga delen av Kilsbergen som brukar gå under namnet Fasaskogen. Namnet anses komma av den omvittnat svårtillgängliga terrängen. Kroksjöskogen med en landareal på 269 hektar är i de södra och centrala delarna fortfarande helt väglös.

Den omväxlande topografin, läget kring högsta kustlinjen och frånvaron av större skogliga ingrepp i senare tid har resulterat i en variation av skogstyper i åldrar mellan 80 och 260 år. I högre lägen dominerar tallskog, i svackor och sluttningar står grandominerad barrblandskog med inslag asp och björk.

Terrängsvackor och partier med välslutna skiktade granbestånd skapar en stabilt hög luftfuktighet. Typiskt för Kroksjöskogen och andra delar av Fasaskogen är därför den kraftigt utvecklade hänglavsfloran. Mindre bestånd av senväxta granar har en påväxt av skägglavar av en omfattning som leder till att träden dör. Tillgången på död ved i olika former är ofta stor på grund av skogsbeståndens höga ålder och som en följd av tidigare oupparbetade stormfällningar. Även bäverdämningar bidrar till produktionen av död ved.

Historisk markanvändning

På häradskartan från 1860-tal består området av barrskog, sjöar och myrar, inga uppodlade marker finns inom reservatet. Hela området har dock påverkats av svedjefinnar och järnhanteringen i bygden. Kolvedshuggning och rester av kolmilor finns i hela området.

Prioriterade bevarandevärden

Ett stort antal signalarter och rödlistade arter är påträffade. Som exempel kan nämnas garnlav, brunpuddrad nållav, norsk näverlav, lunglav, grön sköldmossa, vedtrappmossa, kötticka, ullticka, veckticka, gränsticka, tallticka, stor aspticka, kandelabersvamp och knärot. Bland häckande fåglar kan nämnas spillkråka, gröngöling, tretåig hackspett, tjäder, järpe och duvhök.

Kroksjöskogen ligger i värdetrakten Kilsbergens barr- och blandskogar enligt Länsstyrelsens regionala strategi för formellt skydd av skog och inom ett kluster av andra skogsreservat i Fasaskogen.

Källor

1. Artportalen, www.artportalen.se, Artdatabanken och Naturvårdsverket.
2. Häradskartan
3. Ekonomiska kartan 1950-tal

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet har indelats i två skötselområden:

1. Skog
2. Friluftsliv

Skötselområde 1, skog (269 ha)

Området består av en variation av skogstyper i åldrar mellan 80 och 260 år. I högre lägen dominerar tallskog, i svackor och sluttningar står grandominerad barrblandskog med inslag asp och björk.

Terrängsvackor och partier med välslutna skiktade granbestånd skapar en stabilt hög luftfuktighet. Typiskt för Kroksjöskogen och andra delar av Fasaskogen är därför den kraftigt utvecklade hänglavsfloran. Mindre bestånd av senväxta granar har en påväxt av skägglavar av en omfattning som leder till att träden dör. Tillgången på död ved i olika former är ofta stor på grund av skogsbeståndens höga ålder och som en följd av tidigare oupparbetade stormfällningar. Även bäverdämningar bidrar till produktionen av död ved.

Bevarandemål

Arealen skog ska vara minst 269 hektar. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Typiska arter: norsk näverlav, vedtrappmossa och knärot.

Skötselåtgärder

- Vid behov friställa naturvärdesträd genom avverkning eller ringbarkning.
- Återkommande naturvårdsbränningar i områden som är utvecklingsmark och arronderingsmark. Även i delar av värdekärnan som historiskt sett tidigare brunnit behöver naturvårdsbränning utföras.

Skötselområde 2, Friluftsliv

Reservatet ligger 8 km öster om Degerfors. En informationsskylt finns i reservatets södra del i anslutning till parkeringsplatsen. Ytterligare två tavlor ska sättas upp enligt skötselplanekarta. Reservatet ligger i nivå 2, enligt fastställt Nivåläggningsdokument dnr: 512-504-2014.

Bevarandemål

Naturreservatet ska ge allmänheten goda möjligheter att uppleva naturreservatets naturvärden. Besökare ska kunna orientera sig och hämta kunskap om reservatet genom aktuell informationstavla.

Skötselåtgärder

- Nya informationstavlor med karta ska sättas upp enligt skötselplanekarta.
- Tillsyn och underhåll av informationstavlor.

Övrigt

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Länsstyrelsen i Örebro län.

Reservatsgränsmarkeringar

Reservatets gränsmarkeringar ska underhållas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen av bevarandemål och syfte kommer att ske inom länens obligatoriska uppföljning – Block A – och beskrivs i Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Effekter av restaureringsåtgärder som kostat mer än 200 000 SEK, som är finansierade av sakanslaget och syftar till att stärka bevarandestatusen i naturtyper i Habitatdirektivets bilaga 1 eller för arter i bilaga 2 ska följas upp inom länens obligatoriska uppföljning. Ytorna där åtgärderna genomförts ska följas upp separat så att åtgärdens effekter kan mätas.

Uppföljning av friluftsliv

Uppföljningen av friluftsliv kommer att ske enligt Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län. Planen är i dagsläget inte färdigställd.

Karta till skötselplan
för naturreservatet
KROKSJÖSKOGEN
i Degerfors och Lekebergs kommuner
Beslutsdatum 2017-10-19
Dnr: 511-3413-2012

- Reservatsgräns
- Informationstavla
- Parkering
- Befintlig eller Historisk Stig

